

ли да ся рече, чи въ това време, кога още империята имъ мерцаваше¹⁾ съ какво догоде²⁾ сияние, тогавашнитѣ греци щеха да ся учатъ български?

Както горѣ казахме, изобрѣтателитѣ на българската азбука, Кирилъ и Методий, солунскитѣ жители, требува да сж били сжщи българе и да сж изучили греко-елинскиятъ языкъ вѣроятно въ Царьградъ, първиятъ, когато билъ соученикъ на Михаила, сина Теофилова, който послѣ ся воцарилъ. По извѣстнитѣ до сега латински и грески легенди, никакъ не ся види да сж учили тии, каквото говори г. Тиролъ, въ Солунъ сербскиятъ языкъ, въ тамошниятъ сербски манастиръ, когото той г. Тиролъ предполага да е билъ тамо. Ако докаже това исторически г. Тиролъ, тогава е друга работа; но до онова време остаза неразумително³⁾ за насъ, какъ можаха реченитѣ братя да ся учатъ сербски въ такъвъ градъ, дѣто никакъ не имѣло серби, и какъ могло да има сербски манастиръ тамъ, дѣто сега нѣма ни единъ словенски, и то тогава, кога сербитѣ още не били покрѣстени и не знаяли нито да четатъ, нито да пишатъ по словенски, зачтото азбуката още не била изнамѣрена. — „Като изнамѣри азбуката“, — продолжавъ г. Тиролъ, — „Кирилъ преведе Священото писание на тогавашното южно-словенско нарѣчие“. — На какво же нарѣчие именно? — Азъ се усерднѣйше⁴⁾ моля на сочинителътъ да не остави⁵⁾ да излее свѣтъ⁶⁾ на това неразумително обстоятелство. — Сербски манастиръ, кога сербитѣ били още язичници! Това е нѣщо много странно и неразумително. Чакаме обяснение.

Така греското духовенство, съ поддържаванието⁷⁾ на гражданската власть, предвари честолюбивитѣ намѣрения на римскитѣ архиепископи и въ 858—862 лѣто по Р. Х. покрѣсти българскиятъ царъ и народатъ му, който въ истото време зель отъ своитѣ учители Кирила и Методиа преводатъ на евангелието, псалтиратъ и на другитѣ книги. Една рукописна българска легенда нарича своитѣ учители Кирила и Методиа „български книжници“ и приказва, какво тии, като изнамѣрили азбуката, отишли въ Българията да търсятъ учени българе, за да ся трудятъ заедно съ нихъ да преведатъ Свяще-

1) Блещукаше. 2) Съ що-годе. 3) Непонятно 4) Най-усердно. 5) Да не откаже. 6) Свѣтлина. 7) Подкрепата.